

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Marta Sawińska
Sędziowie:	SSA Hanna Hańczewska-Pawłowska (spr.) SSA Maria Michalska-Goźdź
Protokolant:	st.sekr.sądowy Agnieszka Perkowicz

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2013 r. w Poznaniu

sprawy z wniosku **M. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. W..**

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu

na skutek apelacji odwołującej M. S.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu

z dnia 25 lipca 2012 r. sygn. akt VII U 663/12

oddala apelację

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 marca 2011r., znak (...) - (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. stwierdził, iż M. S. podlega z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej obowiązkowym ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu w okresach od 12 października 2002r. do 11 kwietnia 2003r., od 31 stycznia 2004r. do 4 czerwca 2004r., od 1 września 2004r. do 31 stycznia 2006r. i od 1 marca 2006r. do 31 sierpnia 2006r. W uzasadnieniu organ rentowy podał, iż od 21 czerwca 2000r. odwołująca jest współnikiem spółki cywilnej pod nazwą Firma Handlowo-Usługowa (...) s. c. oraz od 1 kwietnia 2001r. prowadzi własną pozarolniczą działalność gospodarczą. Jednocześnie odwołująca dokonała zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od 12 października 2002r. do 11 kwietnia 2003r., od 31 stycznia 2004r. do 4 czerwca 2004r., od 1 września 2004r. do 31 stycznia 2006r. oraz od 1 marca 2006r. do 31 sierpnia 2006r. Natomiast w okresach od 1 kwietnia do 11 października 2002r., od 12 kwietnia 2003r. do 30 stycznia 2004r. od 5 czerwca 2004r. do 31 sierpnia 2004r., od 1 lutego 2006r. do 28 lutego 2006r. i od 1 września 2006r. odwołująca zgłosiła się do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego. Ponadto, ZUS podnosił, iż odwołująca w okresie od 1 stycznia 1999r. odwołująca jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę w Szkole Podstawowej nr (...) w G.. Z tego tytułu odwołująca w okresach od

12 października 2002r. do 11 kwietnia 2003r. oraz od 31 stycznia 2004r. do 4 czerwca 2004r. przebywała na urlopie macierzyńskim, natomiast od 1 września 2005r. do 31 sierpnia 2006r., będąc na urlopie wychowawczym, odwołująca podjęła zatrudnienie u swojego dotychczasowego pracodawcy. Poza powyższym, ustalono, iż w Urzędzie Skarbowym w R. odwołująca wykazała, iż prowadziła działalność gospodarczą od 1 kwietnia 1999r. do 30 czerwca 2000r. jako osoba fizyczna, natomiast od 21 czerwca 2000r. jako wspólnik spółki cywilnej i w okresie od 1999r. do 2010r. osiągała dochody z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Tym samym, odwołująca podlega w/w ubezpieczeniom w okresach wskazanych w decyzji. Jako podstawę prawną ZUS wskazał art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 9 ust. 1a i 6, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009r., nr 205, poz. 1585 ze zm.).

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła M. S. zaskarżając ją w całości i zarzucając jej naruszenie prawa formalnego, tj. art. 156 k.p.a., albowiem decyzja dotyczy sprawy już poprzednio rozstrzygniętej decyzjami ostatecznymi nr (...) i (...) z dnia 19 października 2010r.; naruszenia prawa materialnego, tj. art. 38 ustawy systemowej przez jego błędne zastosowanie w sytuacji, gdy mógł on mieć zastosowanie jedynie do ustaleń dotyczących okresu od 1 września 2005r. do 31 sierpnia 2006r., albowiem wcześniejsze okresy wskazane w decyzji nie były sporne; błąd w ustaleniach faktycznych mający istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy polegający na przyjęciu, iż odwołująca w okresie od 1 września 2005r. do 31 sierpnia 2006r. prowadziła działalność gospodarczą i w związku z tym podlegała ubezpieczeniom społecznym; pominięcie w uzasadnieniu decyzji przeprowadzonego dowodu z dokumentacji księgowej firmy (...) spółka cywilna. Odwołująca wnosiła o zmianę zaskarżonej decyzji ewentualnie jej uchylenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Na rozprawie w dniu 12 lipca 2012r. strona odwołująca cofnęła wniosek o przeprowadzenie dowodu z dokumentacji księgowej Firmy Handlowo-Uslugowej (...) spółka cywilna.

Wyrokiem z dnia 25 lipca 2012r., sygn. akt VII U 663/12, Sąd Okręgowy w Poznaniu Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu I instancji stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne.

M. S. w okresie od 1 kwietnia 1999r. do 29 czerwca 2000r. odwołująca prowadziła własną pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie wpisu w ewidencji gospodarczej Urzędu Miasta i Gminy G., pod nazwą (...), pod numerem (...).

W dniu 21 czerwca 2000r. odwołująca zawarła umowę spółki cywilnej z W. S., L. G. i R. G. pod nazwą Firma Handlowo-Uslugowa (...) s.c., w której odwołująca objęła 20% udziałów, a następnie na podstawie aneksu do w/w umowy z dnia 26 października 2004r. - 50% udziałów. M. i W. S. są małżeństwem. Od 27 września 2006r. małżonkowie mają rozdzielność majątkową. Odwołująca w okresie od 1 lipca 2000r. do 31 marca 2001r. prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie wpisu w ewidencji gospodarczej Urzędu Miasta i Gminy G. jako wspólnik spółki cywilnej Firma Handlowo-Uslugowa (...) s. c. pod numerem (...). Przedmiotem działalności spółki jest działalność agentów zajmujących się sprzedażą towaru różnego rodzaju, nadanie rynku i opinii publicznej, badanie i analizy związane z jakością żywności, pozostałe badania i analizy techniczne, działalność rachunkowo-księgowa, doradztwo podatkowe, pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania oraz sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń.

Od 1 kwietnia 2001r. M. S. prowadzi własną pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie wpisu w ewidencji gospodarczej Urzędu Miasta i Gminy G., pod nazwą Firma Handlowo-Uslugowa (...) S. M., pod numerem (...). Przedmiotem działalności są pozostałe usługi materialne. Po dokonaniu wpisu odwołująca nie zgłaszała w Urzędzie Miasta i Gminy G. zaprzestania prowadzenia działalności.

Odwołująca dokonała zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od 12 października 2002r. do 11 kwietnia 2003r., od 31 stycznia 2004r. do 4 czerwca 2004r. od 1 września 2004r. do 31 stycznia 2006r. oraz od 1 marca 2006r. do 31 sierpnia 2006r. Natomiast w okresach od 1 kwietnia do 11 października

2002r., od 12 kwietnia 2003r. do 30 stycznia 2004r. od 5 czerwca 2004r. do 31 sierpnia 2004r., od 1 lutego 2006r. do 28 lutego 2006r. i od 1 września 2006r. odwołująca zgłosiła się do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego.

Od 1 stycznia 1999r. M. S. jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę w Szkole Podstawowej nr (...) w G.. Z tego tytułu odwołująca w okresach od 12 października 2002r. do 11 kwietnia 2003r. oraz od 31 stycznia 2004r. do 4 czerwca 2004r. przebywała na urlopie macierzyńskim, natomiast od 1 września 2004r. do 31 sierpnia 2006r. przebywała na urlopie wychowawczym.

Od 1 września 2005r. do 31 sierpnia 2006r., będąc na urlopie wychowawczym, odwołująca podjęła zatrudnienie u swojego dotychczasowego pracodawcy. Za luty 2006r. odwołująca osiągnęła wynagrodzenie przekraczające kwotę minimalnego wynagrodzenia. W pozostałym okresie odwołująca pracowała na 6,5/18 etatu i nie otrzymywała kwoty przekraczającej najniższe wynagrodzenia krajowe.

W okresie od 1 kwietnia 1999r. do 30 czerwca 2000r. odwołująca figurowała w Urzędzie Skarbowym w G. jako osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, natomiast od 21 czerwca 2000r. jako wspólnik spółki cywilnej. W latach 1999-2010 odwołująca wykazała przychód z tytułu działalności gospodarczej.

Decyzjami z dnia 19 października 2010r. ZUS umorzył wobec Firmy Handlowo-Usługowej (...) spółka cywilna należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za okresy: od 12 października 2002r. do 11 kwietnia 2003r. i od 31 stycznia 2004r. do 4 czerwca 2004r. w łącznej kwocie 9.027,18 zł i od 1 września 2004r. do 31 sierpnia 2005r. w łącznej kwocie 9.465,22 zł oraz na Fundusz Pracy za okresy od 12 października 2002r. do 11 kwietnia 2003r. i od 31 stycznia 2004r. do 4 czerwca 2004r. w łącznej kwocie 483,95 zł. Wspólnicy Firmy Usługowo-Handlowej (...) M. S. i W. S. złożyli odwołanie od w/w decyzji. Organ rentowy decyzją z dnia 20 stycznia 2011r. utrzymał w mocy w/w orzeczenie. Wspólnicy Firmy Usługowo-Handlowej (...) M. S. i W. S. wnieśli skargę na w/w decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, który wyrokiem z dnia 22 czerwca 2011r. uchylił zaskarżoną decyzję i poprzedzającą ją decyzję ZUS z dnia 19 października 2010r. i stwierdził, że zaskarżona decyzja nie powinna być wykonana. W toku w/w postępowania odwołująca podnosiła, iż w okresie od 1 września 2005r. do 31 sierpnia 2006r. nie wykonywała żadnych czynności na rzecz Firmy Handlowo-Usługowej (...) s. c. ponieważ sprawowała osobistą opiekę nad dziećmi.

W dniu 7 listopada 2011r. organ rentowy poinformował odwołującą o wszczęciu postępowania wyjaśniającego. W dniu 21 lutego 2012r. została przeprowadzona kontrola w firmie odwołującej. W dniu 26 marca 2012r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, dokumentów znajdujących się w aktach rentowych ZUS (...- (...)), a także zeznań odwołującej M. S..

Mając powyższe na uwadze oraz przepisy ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy z dnia 19 listopada 1999r. Prawo o działalności gospodarczej Sąd I instancji uznał, że odwołanie jest bezzasadne. W odniesieniu do okresów pobierania przez odwołującą zasiłku macierzyńskiego Sąd wskazał na obowiązujący w spornym okresie art. 9 ust. 6 ustawy o sus i w związku z brakiem posiadania przez odwołującą ustalonego prawa do renty i emerytury, stwierdził, że z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. W zakresie okresu przebywania przez odwołującą na urlopie wychowawczym Sąd wskazał, że w tym okresie pracowała ona u swojego pracodawcy, jednak tylko w jednym miesiącu uzyskała wynagrodzenie wyższe od minimalnego wynagrodzenia, a zatem trafnie ZUS objął ją ubezpieczeniami społecznymi za okres od 1 września 2005r. do 31 stycznia 2005r. i od 1 marca 2006r. do 31 sierpnia 2006r.

W zakresie naruszeni art. 156 k.p.a. Sąd I instancji wskazał, że decyzje z dnia 19 października 2010r. zostały uchylone przez WSA w Poznaniu wyrokiem z dnia 22 czerwca 2011r. w sprawie III SA/Po 333/11

Z tych względów Sąd oddalił odwołanie M. S., o czym orzekł w sentencji wydanego wyroku.

Powyższy wyrok w całości apelacją z dnia 27 sierpnia 2012r. zaskarżyła M. S. reprezentowana przez adwokata. Apelująca zarzuciła Sądowi I instancji błąd w ustaleniach stanu faktycznego sprawy, mający istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, polegający na błędnym przyjęciu, że decyzje ZUS nr (...) z dnia 19 października 2010r. zostały uchylone przez WSA w Poznaniu wyrokiem z dnia 22 czerwca 2011r. w sprawie III SA/Po 333/11, w sytuacji, gdy decyzje te nie zostały uchylone, albowiem w/w wyrokiem Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu uchylił jedynie zaskarżoną decyzję nr (...) z 20 stycznia 2011r. i poprzedzającą ją decyzję ZUS nr (...) z 19 października 2010r.

Wskazując na powyższe, apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie odwołania w całości, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Sąd Apelacyjny stwierdza, że zarzuty apelacji są bezzasadne.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe, a zebrany materiał poddał wszechstronnej ocenie z zachowaniem granic swobodnej oceny dowodów przewidzianej przez art. 233 § 1 k.p.c.. Na tej podstawie Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne oraz rozważania prawne, które tutejszy Sąd w pełni podziela i przyjmuje za własne bez potrzeby ponownego ich przytaczania.

Sąd Apelacyjny wskazuje na następujące przepisy prawa materialnego mające zastosowanie w sprawie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych - w brzmieniu obowiązującym w spornym czasie -obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, (...) osoby prowadzące pozarolniczą działalność oraz osoby z nimi współpracującymi.

Art. 9 ust. 1 a stanowił, iż ubezpieczeni wymienieni w ust. 1, których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni, służby, pobierania świadczenia socjalnego lub zasiłku socjalnego w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od określonej w art. 18 ust. 4 pkt 5 (kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w grudniu roku poprzedniego, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów), podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1b i art. 16 ust. 10a.

Ust. 6 -w brzmieniu obowiązującym do 31 sierpnia 2009r. stanowił, iż osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 8 i 19, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli nie mają ustalonego prawa do emerytury lub renty i nie mają innych tytułów rodzących obowiązki ubezpieczeń społecznych.

W myśl art. 12 ust. 1 obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Natomiast w myśl obowiązującego wówczas art. 13 pkt 4 obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby prowadzące działalność pozarolniczą - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności.

Następnie należy odwołać się do pojęcia działalności gospodarczej.

Zgodnie z regulacją obowiązującej w spornym okresie ustawy z dnia 19 listopada 1999r. Prawo o działalności gospodarczej (Dz. U. z 1999r. Nr 101, poz. 1178 ze zm.) - działalność gospodarcza jest to zarobkowa działalność wytwórcza, handlowa, budowlana, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i eksploatacja zasobów naturalnych, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Także art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807 ze zm.) definiuje działalność gospodarczą w ten sposób.

Na wstępie odnieść należy się do zarzutów apelacji. Apelująca swoją apelację co do zasady oparła na twierdzeniu, że błędnie Sąd I instancji ustalił stan faktyczny sprawy, bowiem nie brał pod uwagę, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu wyrokiem z dnia 22 czerwca 2011r. uchylił decyzję ZUS nr (...) oraz decyzję nr (...). Apelująca wskazała że powyższe miało decydujący wpływ na przedmiot sporu. Tymczasem Sąd Apelacyjny wskazuje, że w zakresie postępowania odrębnego z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot sporu wyznacza zaskarżona decyzja oraz odwołanie od niej. Decyzją z dnia 26 marca 2011r. ZUS stwierdził o podleganiu M. S. ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresach w niej wskazanych. Spór w sprawie sprowadzał się zatem do rozstrzygnięcia czy odwołująca w spornym okresie podlegała ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu. Tymczasem decyzje które były przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu Administracyjnego oraz pozostałe decyzje ZUS na które wskazuje odwołująca podnosząc że zakończyły one prawomocnie kwestię jej podlegania ubezpieczeniom społecznym dotyczyły umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne (po już określonym ich wymiarze). Nie może zatem wskazywać odwołująca, że decyzje wskazane w apelacji kończyły prawomocnie kwestię sporną w niniejszym postępowaniu zainicjowanym decyzją z dnia 26 marca 2011r. tym bardziej nie może skarżąca podnosić, że brak uwagi Sądu w zakresie tych decyzji miał istotny wpływ na rozstrzygnięcie Sądu I instancji i jest to podstawa uchylecia lub zmiany zaskarżonego wyroku.

Zarzuty apelacji co do zasady nie objęły w żaden sposób kwestii spornej w niniejszym postępowaniu, którą było podleganie ubezpieczeniom społecznym M. S.. W tym zakresie Sąd Apelacyjny wskazuje, że w całości zgadza się z rozważaniami prawnymi Sądu I instancji, który dokonał prawidłowej subsumcji wskazanych powyżej przepisów prawa materialnego na stan faktyczny niniejszej sprawy. Sąd miał na uwadze również zmiany tych przepisów i właściwie oparł swoje rozstrzygnięcie na przepisach obowiązujących w okresie spornym.

Za Sądem I instancji wskazać należy zatem, że odwołująca nie zgłaszała przerw ani zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej w ewidencji prowadzenia działalności gospodarczej. Wykazało to przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe. M. S. w okresach od 12 października 2002r. do 11 kwietnia 2003r. i od 31 stycznia 2004r. do 4 czerwca 2004r. przebywała na urlopie macierzyńskim, zaś w okresie od 1 września 2004r. do 31 sierpnia 2005r. na urlopie wychowawczym i nie miała ustalonego prawa do emerytury lub renty ani innych tytułów rodzących obowiązek ubezpieczeń społecznych. Tym samym, z uwagi na treść art. 9 ust. 6 odwołująca winna podlegać obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 19 i art. 9 ust. 6 u.s.u.s. osoba przebywająca na urlopie wychowawczym lub pobierająca zasiłek macierzyński podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli nie posiada ustalonego prawa do emerytury lub renty i nie ma innych tytułów rodzących obowiązek ubezpieczeń społecznych. Takie uregulowanie oznacza, że osoby te mają obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, zdrowotne i fundusz pracy.

Mając powyższe na uwadze Sąd II instancji na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji wydanego wyroku.

/SSA Hanna Hańczewska-Pawłowska/ /SSA Marta Sawińska/ /SSA Maria Michalska-Goźdź/